14e JAARGANG — CURAÇAO DEN 23n. JANUARI 1897. — N° 682

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regel fl. 0,50 voor elken regel fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl 10,— pa anja.
Un number so fl. 0,20,
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

HET STATIONSSCHIP TE CURAÇAO.

Om licht verklaarbare en te billijken redenen bestaat hier gewoonlijk ten aanzien der Nederlandsche Staatsbegrooting niet die belangstelling, welke haar indiening en behandeling in het Moederland trekt. Dit jaar echter geniet om bijzondere redenen de Staatsbegrooting in het algemeen en het Hoofdstuk Marine in het bijzonder hier een meer dan gewone opmerkzaamheid; het laatste niet de minste, dewijl daarbij een Curaçaosch belang betrokken is, dat niet onderschat mag worden. Wij zeggen dan ook niet te veel, wanneer wij den indruk, dien Hoofdstuk VI en de daarbij gevoegde Memorie van Toelichting op velen maakten, een pijnlijken, en de belangstelling, welke zich dien aangaande in de Kolonie meer en meer openbaart, een ongemeene noemen. Dat men de plannen van den Minister ook in Suriname, dat evenals wij bedreigd wordt met zijn stationsschip te verliezen, niet onderschat heeft, blijkt uit het loffelijke feit, dat de Staten dier kolonie zich in dezen de tolk der bevolking gemaakt hebben door openlijk en vrij deze kwestie in hun vergaderingen te behandelen, en met algemeene stemmen op twee na besloten een adres te zenden aan de Koningin-Weduwe-Regentes ter afwering van het door den Minister beraamde onheil.

Ook ten onzent heeft zich een stem doen hooren, een stem die alleszins bevoegd is in dezen mede te spreken. De bij onze lezers welbekende Heer J. H. J. Hamelberg, archivaris onzer kolonie, heeft zich voor de belangen van Curaçao ten strijde aangegord. Overtuigd, als wij zijn dat zijn gevoelens en beweringen de gevoelens en beweringen der inwoners onzer kolonie vertolken, hopende daarenboven door het meer en meer openbaar maken zijner redeneeringen de opmerkzaamheid der Heeren van den Kol. Raad gaande te maken, brengen wij ter kennis van onzen lezers het doorwrochte artikel van den Heer Hamelberg, voorkomende in *De Nieuwe Rotterdamsche Courant* van 21 Nov. 1896.

Met algemeen diep leedwezen heeft men hier kennis genomen van het voorstel van den minister van marine, strekkende om voortaan geen oorlogsschepen meer te stationneeren in de West-Indische kolonien, en die slechts nu en dan: —„als de omstandigheden het noodig maken voor handhaving der neutraliteit of het tijdelijk versterken der militaire macht aldaar"— door kruisers te doen bezoeken.

Het blijkt niet, dat deze door den minister voorgestelde wijziging als een bezuinigingsmaatregel moet gelden. Trouwens, het zou den oningewijde ook moeielijk vallen in te zien, op welke wijze er bezuinigd zou worden. De kosten der uitrusting van een kruiser naar hier of Suriname en het verblijf daarvan voor eenigen tijd in de beide kolonien, zullen allicht evenveel beloopen als de gelden, benoodigd voor een stationsschip 4e klasse gedurende een verblijf van veel langeren tijd. Neemt men aan dat zulke kruisers niet expresselijk voor hier of voor Suriname zullen worden uitgerust doch op hunne terugreis, b. v. van de Kaap naar het moederland, bevel zullen krijgen de West-Indische kolonien aan te doen, dan zal deze zooveel langere reis toch onkosten met zich brengen, die geenszins gering kunnen zijn. Zegt men: maar deze schepen moeten toch varen, dan kan hetzelfde gezegd worden van een oorlogsschip, dat niet hier in station liggende, zulks toch elders zal doen of toch ook zal varen.

De minister baseert de voorgestelde wijziging dan ook niet op vermindering van uitgaven. De reden, die de minister opgeeft is, „dat hetgeen door de marine in de laatste jaren in Suriname en in Curaçao is verricht, er op wijst dat het stationneeren van schepen aldaar voor het bevorderen van rust en orde niet noodzakelijk is, terwijl, mochten omstandigheden het noodig maken voor handhaving van neutraliteit of het tijdelijk versterken der militaire macht aldaar, juist het bezit van groote schepen in staat stelt aan die noodzakelijkheid spoedig en afdoende te voldoen." Of deze motieven het voorstel des ministers rechtvaardigen ten opzichte van Suriname, durf ik niet beslissen; ik zal mij bepalen tot de kolonie Curaçao.

Het bloote feit, dat in lange jaren de marine hier niet handelend heeft behoeven op te treden ter handhaving der orde, is geen bewijs dat de stationsschepen niet medegewerkt hebben tot handhaving der inwendige rust. Het is niet onredelijk om aan te nemen, dat de aanwezigheid van een stationsschip, dat binnen enkele dagen op eenig eiland der kolonie tegenwoordig kan zijn, invloed gehad heeft op de rustige houding van b. v. de ingezetenen op de eilanden. In 1848 werd er met den opstand der slaven te St. Eustatius gewacht, tot de toenmaals op de Bovenwindsche eilanden gestationneerde oorlogsschoener van St. Eustatius vertrokken was, en toen deze er terugkwam, was de opstand reeds gedempt, zoodat de marine niet meer handelend behoefde op treden. Uit persoonlijke ervaring is mij gebleken, tijdens het opstootje op dat zelfde eiland in 1891, dat vrees voor een spoedig optreden van het te Curaçao gestationneerde oorlogsschip invloed had op de gemoederen. Hetzelfde zal wel het geval geweest zijn tijdens de ongeregeldheden te St. Martin in 1892 en ook in 1889; toen het bestuur zelf het zenden van een oorlogsschip noodig achtte. De geringe politiemacht op de eilanden aanwezig, is niet voldoende om, bij een ernstige storing der orde, daar het gezag te handhaven. Het bestuur erkende dit, toen het te St. Martin en te St. Eustatius schutterijen oprichtte en voor de bewapening daarvan zorgde (met Beaumontgeweren). Op St. Martin is die schutterij alsnog niet opgericht; op St. Eustatius is zij voor het meerendeel samengesteld uit negers en mulatten (1) personen op wie niet te rekenen valt in ongeregeldheden, gepleegd door hunne rasgenooten en juist van deze, of liever *slechts* van deze, zijn ongeregeldheden te wachten. Bonaire en Aruba liggen dicht genoeg bij Curaçao om, door eene vermeerdering van politiemacht of door het zenden van troepen, aan alle ongeregeldheden aldaar een spoedig einde te maken. Doch geheel anders is het gesteld met de Bovenwindsche eilanden. Mochten deze ooit versterking van gezag behoeven, dan zullen er, zonder de tegenwoordigheid in de kolonie van een oorlogsschip, dagen moeten voorbijgaan, eer hun hulp kan verleend worden. Veel onheil kan er in dien tijd gesticht worden door een oproerige menigte, grootendeels bestaande uit negers en mulatten, menschen wier hartstochten, eenmaal opgewekt, moeielijk tot bedaren zijn te brengen en op wie slechts vrees voor de onmiddellijk op het misdrijf volgende straf invloed heeft. Ik geef het den minister gaarne toe, dat een groote macht in staat stelt aan alle inbreuk op het gezag op een afdoende wijze te voldoen; doch de minister zal wel willen erkennen dat het tijdig optreden eener kleine macht in vele gevallen meer vermag dan het latere ageeren eener groote macht. Een tijdig optreden kan veel *voorkomen* en „an ounce of prevention is better than a pound of cure"

Doch er is meer. Ik zal hier niet gewagen van de tonnen gouds, door de kolonie besteed aan de uitdieping van het Spaansche Water en het daarstellen van een aan alle eischen voldoend quarantaine-etablissement; werken, voornamelijk voor en ten behoeve van de stationsschepen ondernomen en dan ook zoo goed als uitsluitend door hen gebruikt. (2) Ik wil hier niet in beschouwingen treden over den indruk, dien het zal maken in Venezuela—het land, waarmee Curaçao steeds politieke betrekkingen onderhoudt (voornamelijk betreffende de uitzetting van zoogenaamde politieke misdadigers en het voorbereiden van revoluties) waar men zoo op uiterlijke vormen gesteld is en aan machtsvertoon waarde hecht — indien het denkbeeld daar ingang zal gevonden hebben — en ingang zal het ongetwijfeld vinden—dat Nederland de kolonie Curaçao niet meer kan of niet meer wil beschermen. Ik zal geen voorspellingen maken omtrent de willekeurige handelingen, die Venezuelaansche en Columbiaansche douanevaartuigen zullen plegen ten opzichte van Curaçaosche schepen. (3) Ik wil hier niet uitweiden over de mindere voeling, die er tusschen het moederland en deze toch reeds zoo weinig bekende kolonie zal bestaan, indien de betrekkingen tusschen beide slechts door de mails zullen worden onderhouden. Over dat alles wil ik heen stappen. Er is een gewichtige reden, waarom de tegenwoordigheid van een stationsschip alhier vereischt wordt; een reden, die zich volkomen aansluit bij de bewering des ministers, dat de dienst der zeemacht in de West-Indische kolonien ten doel heeft o. a. de belangen dier kolonien en van Nederlanders *buiten* die kolonien te bevorderen. Met die opvatting des ministers zal een ieder het eens zijn; m. i. is het zelfs niet zoozeer de taak van het te Curaçao in station liggend oorlogsschip om er de rust en orde te helpen handhaven tenzij op de Bovenwindsche eilanden (4), dan wel om de belangen der kolonie en die harer ingezetenen te behartigen en te beschermen *buiten* Curaçao.

Talrijke Curaçaonaars hebben handelsbetrekkingen met de naburige republieken Venezuela, Columbia, San Domingo en Haiti en van deze betrekkingen hangt de welvaart der kolonie grootendeels af. Bepaalde de handel van Curaçao zich alleen tot den in- en verkoop der dagelijksche behoeften der bevolking, ons eiland zou er wezenlijk slecht aan toe zijn. Het zijn juist de met genoemde republieken gedreven tusschenhandel en de kapitalen in die Staten door de Curaçaosche kooplieden gemaakt, die Curaçao als handelsplaats staande houden. Die tusschenhandel met landen, waar wetten nog vaak slechts op papier bestaan, vergt de vestiging van Curaçaonaars aldaar, en die vestiging brengt het bezit van eigendommen in die landen mede. Persoonlijk ben ik van gevoelen, dat Curaçao's tusschenhandel ten doode opgeschreven is (5), doch het zal zeker nog jaren duren, eer het einde daar is. Nu kan het zeker niet in de bedoeling des ministers liggen, dat einde te verhaasten, doch zulks zal toch noodwendig het gevolg zijn, indien het voorstel des ministers doorgaat. Met de eigen woorden van den minister voor oogen, komt het mij dan ook voor dat hij, bij betere bekendheid met de toestanden dezer kolonie, andere motieven voor zijn voorstel zou geëischt hebben dan alleen: dat een stationsschip hier niet noodig is gebleken tot handhaving der rust en orde. (6)

Het is van algemeene bekendheid, dat in meergenoemde republieken de inwendige orde geenszins op hechte grondslagen rust, en dat het bezit van eigendommen daar alles behalve verzekerd is. In tijden van revolutie, en zeldzaam zijn die daar niet, maakt de tijdelijk bovendrijvende partij er geen gewetensbezwaar van gevangen te zetten en verbeurd te verklaren wie en wat zij wil. Herhaaldelijk wordt daar de tegenwoordigheid van vreemde oorlogsschepen vereischt ter bescherming van de belangen der onderdanen hunner naties, en het geval is niet eenig, dat zulke schepen, door het aannemen van eene dreigende houding, hunne eischen klem moesten bijzetten. In het bewustzijn dat er, op verzoek van den Nederlandschen consul, binnen enkele dagen een Hollandsch oorlogsschip ter plaatste aanwezig kan zijn, en bekend met het ontzag, dat men in Venezuela, Columbia, San Domingo en Haiti (uit gebrek aan eene eigen marine), voor oorlogsschepen heeft, acht de Curacaonaar zich in die landen betrekkelijk veilig. Doch geenszins veilig kan hij zich achten, indien er maanden moeten voorbijgaan, eer hij op eenige hulp en bescherming kan rekenen. Vooral in landen, die nog niet ten volle onder de beschaafde naties gerangschikt kunnen worden, is, in dagen van revolutie, een spoedig en krachtig optreden noodig ter bescherming van vreemdelingen, vooral als deze onderdanen zijn eener kleine mogendheid als Nederland, die niet het prestige bezit van b. v. Engeland of de Vereenigde Staten. Het is waar, men kan later, nadat onrecht reeds gepleegd is, een eisch tot schadevergoeding instellen; doch eerstens kan zulk een eisch verwikkelingen en groote kosten met zich brengen, en tweedens kan zulk een na ondergaan onrecht in te stellen vordering den aan verlies van leven en eigendommen blootgestelden Nederlandschen onderdaan geenszins dezelfde gerustelling geven als de wetenschap, dat onrechtvaardige daden voorkomen zullen worden.

Er kunnen redenen bestaan—ik geef dit gaarne toe—dat de belangen van het moederland vorderen, dat het marinestation alhier opgeheven worde; er zijn zaken van meer belang dan de welvaart eener kleine kolonie als Curaçao. Doch die opheffing te bewerkstelligen om geen andere reden, dan omdat het stationsschip hier in langen tijd niet handelend heeft behoeven op te treden ter handhaving van rust en orde, waar daarentegen andere gewichtige redenen het verblijf van een stationsschip in deze kolonie vorderen— dat is m. i. een maatregel nemen, die te laat betreurd zal worden.

Men beschuldige mij niet van *parti pris* tegen over de mindere bevolking der Bovenwindsche eilanden noch van zwartgallige opvattingen. Ik acht het verkeerd de zaken anders voor te stellen dan zij zijn of men ze wel zou wenschen (ik zelf o. a.). Doch ik weet het; het onwaarschijnlijke gebeurt soms. Het is mogelijk dat er voortaan geen enkel maal meer verstoringen der orde op de Bovenwindsche eilanden zullen plaats hebben; dat het gezag er nooit versterking zal behoeven, dat het geval er zich nooit zal voordoen, dat een kleine minderheid der het gezag ondersteunende ingezetenen overgeleverd is aan een overgroote, ongebonden en slechts half beschaafde meerderheid. Het kan gebeuren dat in de het vervolg nog uit te breken revoluties in Venezuela, Columbia, San Domingo en Haïti, de Curaçaosche onderdanen en hunne eigendommen steeds geëerbiedigd zullen worden. Doch dat is slechts een *kans*, terwijl het daarentegen *zeker* is dat, onder de bestaande omstandigheden, het verval van Curaçao's tusschenhandel den ondergang der kolonie moet meebrengen. En even zeker is het dat die handel *zal* vervallen, door enkele voorbeelden van, aan Curaçaonaars of aan hunne eigendommen gepleegd onrecht, al is de later toegekende schadevergoeding nog zoo ruim. Indien slechts enkele gevallen bewezen hebben, dat Curaçao's onderdanen of hunne eigendommen niet meer veilig zijn in de landen, waarmee Curaçao's tusschenhandel gedreven wordt, zal die handel verloopen en binnen niet al te langen tijd zal de kolonie weer subsidies behoeven, die jaarlijks zullen toenemen, totdat.........?

Doch laat mij het antwoord hierop liever schuldig blijven. Laat mij liever hopen dat mijne voorstelling van zaken, naar mijn beste weten en vaste overtuiging gegeven, niet geheel zonder invloed moge blijven op minister en volksvertegenwoordiging; opdat Curaçao's onderdanen nog lange jaren hunne buitenlandsche handelsbetrekkingen mogen onderhouden, in de overtuiging dat Nederland onzer voorvaderen erfenis — zij het dan ook slechts het weinig belangrijke Curaçao — weet te waardeeren en in eere te houden. (7)

J. H. J. HAMELBERG.

Curaçao, October 1896.

---

(1) Op St Martin zou, werd er tot de oprichting eener schutterij overgegaan, hetzelfde geval zich voordoen, waarom er op het oprichten dier schutterij niet aangedrongen wordt.

(2) Voor het enkele barkje of voor den enkelen schoener, die soms van het quarantaine-station gebruik maakt, was de uitdieping van het Spaansche Water noch zulk een kostbaar quarantaine-etablissement noodig. Mailbooten gaan, uit den aard der zaak, slechts zelden in quarantaine liggen, tenzij voor één of twee dagen.

(3) De Curaçaosche couranten vermeldden onlangs, dat een Curaçaosche schoener in volle zee door een Venezolaansch douane-vaartuig zou gevisiteerd zijn.

(4) Curaçao bezit een vrij groot garnizoen en een voldoende politiemacht.

(5) Zie mijn artikel over gouverneur Van Raders in Vragen van den Dag. 1896.

(6) Ik maak den minister van deze mindere bekendheid met de kolonie geen verwijt. Reeds heb ik er op gewezen (Vragen van den Dag. 1894. p. 666) dat de schuld gedeeltelijk aan de kolonie zelve ligt.

(7) Ik kan niet in bijzonderheden treden over de geschiedenis van Curaçao, doch ik acht het niet overbodig hier even aan te stippen, dat de kolonie Curaçao meermalen, ten koste van goed en bloed, door de kolonisten voor den Staat behouden werd als in 1673, 1713, 1795, 1799 en 1804.

Het vertrek van Keizerin Eugenie uit Parijs.

Onlangs heeft een Fransch dagblad verschillende belangwekkende brieven en documenten gepubliceerd, alle betrekking hebbende op de gebeurtenissen, die zich nu zoo ruim een kwart eeuw geleden in de hoofdstad van Frankrijk hebben afgespeeld.

De brieven zijn afkomstig van den toenmaligen minister Olivier, waarin de rol wordt besproken en veroordeeld, die Thiers toen heeft gespeeld. Dan twee brieven, een van vorstin Metternich, de andere van graaf Nigra, destijds Italiaansch gezant aan het Fransche hof. Deze brieven hebben betrekking op den bijstand, welken de gezanten van Oostenrijk en Italië op den 4den September der keizerin geboden hebben.

In den brief van graaf Nigra lezen wij o. a.:

„Daar ik wist, dat de regeering des keizers omvergeworpen zou worden, ging ik in den morgen van den 4den September, om mij ter beschikking van H. M. de keizerin te stellen, naar de Tuilerieën, waarheen zich vorst Metternich met hetzelfde doel begeven had.

De keizerin, die na ondervraging van de vier alleen aanwezige leden van het ministerie, die uit de Wetgevende Vergadering terugkeerden, alsook van den prefect van politie, zich gedwongen zag de Tuilerieën te verlaten, bewees mij de eer, van de Galerij van het Louvre tot aan het Paleis van het Louvre mijn arm aan te nemen, waarna zij met mevrouw Le Breton in een huurrijtuig stapte.

„Tot het oogenblik, dat ze haar appartement verliet, was hare Majesteit door haar ganschen hofstoet omgeven. Ze beval generaal Mellinet, de wacht uit de Tuilerieën te laten aftrekken, terwijl ze hem verklaarde niet te willen, dat een druppel Fransch bloed tot bescherming van haar persoon vergoten zou worden. Zij toonde, terwijl zij van de hovelingen afscheid nam en terwijl zij het plein midden door de menigte overstak, eene vastberadenheid en een moed, die haar afstamming en positie waardig waren; slechts sprak zij haar leedwezen er over uit, persoonlijk niets te kunnen bijdragen tot de verdediging van Parijs en tot heil van het vaderland".

Bij dezen brief sluit zich een bericht van prins Poniatowski aan, destijds keizerlijk stalmeester. De prins, die reeds verscheidene malen zijne herinneringen ten beste gegeven heeft, vertelt ditmaal, hoe hij op den 3en September 's middags tegen 3 uur in de Jockeyclub de ramp van Sedan vernam. Hij was op de club juist met brievenschrijven bezig, toen baron Alphonse De Rothschild bij hem binnentrad en „mij in grooten angst vroeg of ik nog niet gehoord had, dat keizer en leger gevangen genomen waren."

De prins reed onmiddellijk naar de Tuilerieën, waar hij de bevestiging der tijding ontving. De keizerin verscheen dien dag niet aan tafel. Zij ontving gedurende den geheelen avond officieuse personen en vrienden, die allen raad wilden geven. De eenen rieden der keizerin aan, zich naar de Kamer te begeven en zich onder hare bescherming te stellen; anderen, zich op den Mont-Valerien op te sluiten en van daar uit de verdediging der hoofdstad te leiden. Gedurende den ministerraad, die om 5 uur werd gehouden, ontving de keizerin een briefje van Piétri, den prefect van politie, luidende: „Hoed u voor Trochu, hij heeft 't opzet u te verraden". De keizerin lette niet op de waarschuwing en wilde er niet aan gelooven; wellicht zou ze anders hebben kunnen handelen, indien ze den afval van Trochu, die op 't laatste oogenblik plaats greep, met zekerheid vooruit geweten had.

Verder vertelt de prins, hoe generaal Mellinet op verlangen der keizerin de troepen laat terugtrekken en hoe het volk in een oogwenk het plein voor de Tuilerieën overstroomt. Met eenige andere vertrouwde personen ijlde de prins de vertrekken der keizerin binnen, „om ten minste te trachten haar leven te verdedigen"—eene dapperheid, die in geen geval noodig zou zijn geweest. Trouwens, die heeren vinden de keizerin niet en eene kamervrouw zegt hun, dat de keizerin, begeleid door ridder Nigra en vorst Metternich, het slot verlaten heeft. Toen de heeren op straat kwamen, vonden zij het volk vreedzaam, bijna vriendelijk en blijkbaar slechts ongerust over de vraag, of de keizerin ook in veiligheid was.

Ik vernam later, dat de keizerin, in gezelschap van madame Le Breton in een huurrijtuig stappende, door een paar straatjongens herkend werd die riepen: „Kijk de keizerin!" en dat zij zich achtereenvolgens naar twee of drie personen harer omgeving begaf, die ze niet te huis vond. Ze besloot toen een onderkomen te zoeken bij dokter Evans in de Avenue de l'Impératrice, in een wijk, die ver van de volksbeweging verwijderd lag. Het is bekend, dat dr. Evans reeds tot de vrienden der gravin De Montyo en hare dochter Eugénie behoorde, toen deze nog klein meisje was.

De prins, die voorzag, dat de keizerin zich naar Engeland zou willen begeven, stak over naar Hastings, waar zich de kroonprins bevond. In deze kleine havenstad wachtte hij met dezen in grooten angst dagenlang, zonder dat eenig bericht kwam der telkens door stormweer vertraagde aankomst der keizerin.

Op den avond van den vijfden dag terwijl we aan tafel zaten, stortte de prins heete tranen. Niemand waagde het te spreken, toen ik plotseling de deur opengaan en de welbekende gestalte van dr. Evans een oogenblik verschijnen zag. Ik stond op, zonder iets te zeggen en dr. Evans zeide aanstonds tot mij zonder inleiding: „De keizerin is er".....

Dr. Evans heeft een verhaal van de reis der keizerin geschreven dat niet minder dan zeshonderd bladzijden groot is. Hij liet het boek op zijne kosten in Amerika drukken, den tekst met platen versieren en besteedde daaraan zoo wat tachtig duizend francs. Maar niemand kent het werk van dr. Evans, want de keizerin heeft hem verzocht, het niet vóór haar dood te laten verschijnen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

DE Gouverneur is verhinderd Zondag 24 Januari a. s. bezoeken af te wachten.

De Adjudant van den Gouverneur
VAN WINGEN.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Joosof Keneps, G. Sahmkow, Medardo E. Castrellon, Rosario de Piombino, Saturnino Bellorin, Berencia Tamayo, D. Valencia 2, Henry D. Henriquez, Herman C. Henriquez & Co., M. & J. Cardoze, Delvalle & Correa, J. Baiz é hijos, David Baiz, Virginia E. Martes, Jacobo A. Maal, Thomas S. Pietersz Nz, (aang.), Gordon (aang.), M. & J. Cardoze (aang.)

Jl. Zaterdag-avond is aan de Klip te Otrobanda te water geraakt en verdronken een zekere Johannes kleermaker van beroep en thuis behoorende in het derde district. Of ook dit ongeluk wederom aan het misbruik maken van sterken drank moet worden toegeschreven, gelijk helaas in den laatsten tijd zoo veelvuldig voorkomt, is niet met zekerheid te zeggen. ***

Berichtten wij in een vorig nummer, dat de duitsche boot *Thuringia*, die aan de Oostkust van ons eiland op strand was geloopen, door een amerikaansche sleepboot weder was vlot gekomen, thans deelen wij mede, dat het vooralsnog onmogelijk is de gestrande boot in onze haven te sleepen, aangezien het lek buitengewoon groot moet zijn en men tot hiertoe te vergeefsch gepoogd heeft het te stoppen. ***

Wij meenen onzen lezers te moeten verwittigen, vooral hen, die in de buitendistricten wonen, van een rumor algemeen in de stad verspreid, dat men op zijne hoede moet zijn voor de goudstukken, vooral voor de zoogenaamde dubloenen, aangezien men verscheidene vervalschte heeft waargenomen.

Ook circuleert alhier het gerucht, dat eene zekere firma, die briefjes in plaats van baar geld onder het volk verspreid heeft, zal ophouden te bestaan. Op verscheidene plaatsen reeds worden de geldpapiertjes dezer *botica* geweigerd. Wij geven dus onzen lezers den raad op hunne hoede te zijn en bijtijds maatregelen te nemen om zich voor verlies te vrijwaren, aangezien het gouvernement bij de uitgifte dezer papiertjes van de particulieren geen waarborg geëischt heeft.

De "Imparcial" verzekert ons in zijn nummer van gisteren, dat het gerucht, als zou de Botica Curazoleña hare betalingen staken, van allen grond ontbloot is. De bovengenoemde firma gaat door de door haar uitgegeven briefjes tegen goud in te wisselen. ***

Na de voltrekking van het huwelijk van den Vicomte de Landerset met Mejuffrouw Josephine Chapman op Woensdag-avond l. l. in de R. C. Kerk te Otrabanda hadden wij bijna een zeer groot ongeval te betreuren gehad. De paarden voor het rijtuig der jonggehuwden, schichtig geworden door het geroep en gefluit van eenige straatjongens, drongen achteruit, met het gevolg, dat de wielen steken bleven voor de overbrugging der goot en bij het weder aanzetten der paarden de disselboom brak. Gelukkig werden de paarden spoedig tot staan gebracht, en zagen wij tot onze verwondering, bij de talrijke volgkoetsen van vrienden en bekenden, het jonge paar te voet den weg naar het ouderlijke huis vervolgen. Zou onze politie bij voorkomende gelegenheden vooral bij trouwplechtigheden de onhebbelijkheid der straatjeugd niet kunnen beteugelen, het meer dan ergerlijke geroep en gefluit kunnen verbieden en daardoor beschaafde lieden niet alleen veel onaangenaams besparen, maar ook voor een ongeval, gelijk deze week voorkwam, kunnen vrijwaren. ***

Van alle zijden vernemen wij, zoowel van de buitendistricten als van de eilanden, dat de zoo gewenschte en noodzakelijke regen in dit nieuw jaar niet op zich heeft laten wachten. Algemeen koestert men dan ook de blijde hoop, dat het met den oogst, alhoewel de regen eerst laat is beginnen te vallen, nog al vrij goed af zal loopen. ***

Wij brengen bij dezen onzen hartelijken dank aan den Heer J. P. E. Neuman, uitgever van *De Curaçaosche Courant*, voor de toezending van een Almanak voor het jaar 1897, berekend naar den Meridiaan van Curaçao.

NEDERLAND.

De commissiën van rapporteurs over beide begrootingen hebben:

1°. wat Suriname betreft, den minister van koloniën alsnog in overweging gegeven, om de door hem op de oorspronkelijke begrooting geschrapte f 4000, die uitgetrokken waren voor een subsidie van de door de R. K. geestelijkheid opgerichte Gerardus-Majella stichting voor lepralijders, alsnog voor te dragen, aangezien blijkt, dat de bedoeling is, om de subsidie ook te doen strekken tot steun van de particuliere lepragestichten, zoowel aan die, welke reeds in de koloniën, als aan die welke zouden worden ingericht.

2°. wat Curaçao aangaat, op grond van de officieele bescheiden, in twijfel getrokken of de resultaten der aankweeking van de Agaké-Cultuur aan de kolonie der Bahama-eilanden een schuldenlast van 140.000 pond sterling zou hebben bezorgd. Immers de koloniale schuld bedroeg laatstelijk niet meer dan 110126 pond, waartegenover eene toenemende opbrengst van grondrente in de "Crown-lands." De commissie vestigt op deze feiten de aandacht der regeering.

BUITENLAND.

Rome.—Wegens het toenemende aantal open zetels in het H. College zal Z. H. de Paus eerlang overgaan tot het benoemen van een groot aantal nieuwe kardinalen, waaronder vele buitenlandsche. Het Consistorie, waarin zulks moet geschieden, zal denkelijk in Maart plaats hebben.

— Kardinaal Ledochowski is benoemd tot protector der Malthezer-Orde.

— In den laatsten tijd — zegt een correspondent van *Daily Mail* — zijn er valsche geruchten in omloop gebracht omtrent den gezondheidstoestand van Leo XIII. Ik heb voor mij het gezag van Dr. Lapponi, den voornaamsten geneesheer van Z. H. die bevestigen kan dat deze berichten van allen grond zijn ontbloot. Leo XIII heeft den aartsvaderlijken ouderdom van 86 jaren bereikt; maar uit geneeskundig oogpunt is er geen reden om aan te nemen dat hij niet den leeftijd van de oudsten zijner voorgangers overschrijden zal. Hij heeft volstrekt geen organische kwaal en ondanks zijn magerheid,

bleekheid en zwak voorkomen is hij met een verwonderlijke levendigheid van geest en een groote lichaamskracht begaafd.

Hem ziende, zei mij een der voornaamste prelaten van Rome, zou men hem voor een marmeren standbeeld aanzien. Zijn handen zijn zoo dun dat ze doorzichtig lijken en zijn gelaat is volkomen zonder kleur. Maar zijn oogen, zoo diep, zoo levendig, zoo doordringend dat zij u als met Röntgen-stralen doorboren, toonen den beschouwer een gezondheid van lichaam en geest, die bepaald exceptioneel is voor een grijsaard van zijn jaren.

Wat het gezicht en gehoor betreft, heeft de H. Vader bijna niets van de jaren geleden, en zijn geheugen is nog bewonderenswaardig. Hij herinnert zich personen, die hij zestig jaar geleden ontmoet heeft. Tijdens lord Palmerston eerste minister van Engeland was, heeft Z. H. een reis naar Engeland gemaakt en werd toen aan de koningin en den prins-gemaal voorgesteld. Al de bijzonderheden van die ontvangst heeft hij onthouden en hij herinnerde kort geleden den heer James Graham, die toen minister was, nog aan het gesprek dat zij gevoerd hadden over de telegraaf.

Toen laatst mejuffrouw O'Connell op het Vaticaan kwam, vroeg de H. Vader of zij verwant was aan het beroemde parlementslid van dien naam. En vernemende dat zij diens nicht was, zei hij: Ik herinner me nog goed uw oom in het huis der gemeenten te hebben hooren spreken.

Er is dus alle reden om te vertrouwen dat Leo XIII zijn pontificaat ook nog ver over de twintigste eeuw zal uitstrekken.

Italie.—In de italiaansche Kamer verklaarde de minister van Marine, Brin, op een vraag betreffende de uitspraak van het prijsgerecht in zake de *Doelwijk*, dat hij, na de openbaarmaking van den woordelijken inhoud dezer uitspraak, zijn ambtgenoot van justitie zou vragen of er aanleiding bestond om van de beslissing van het prijsgerecht in hooger beroep te komen.

Berichten uit Zanzibar maken melding van eenige maatregelen van weerwraak, door de italianen genomen naar aanleiding van het overvallen van de expeditie onder Cecchi door de Somalis. De kanonneerboot *Governollo* heeft het dorp Gezira, tien mijlen ten zuiden van Mogadoxo, beschoten, en op laatstgenoemde plaats zijn vijf personen, overtuigd van medeplichtigheid aan den overval, gefusileerd.

Frankrijk.—Een vreeselijk ongeluk heeft de familie Rothschild te Parijs in rouw gedompeld. Mev. de barones Emmanuel Leonino, dochter van baron Gustave Rothschild, nam deel aan een jacht bij Chamant. Een koppel honden, die haar eensklaps voorbijstormden, maakten haar paard verschrikt, het begon te steigeren en wierp de berijdster tegen een boom. Toen men toesnelde, vond men de barones, bloedend en bewusteloos op den grond liggen. De in allerijl ontboden geneesheeren konden de gewonde niet tot kennis brengen en eenige uren later overleed zij.

— Te Parijs heeft een student in de medicijnen in een woordenwisseling zijn vader een kogel in den nek geschoten.

De vader, die nog leeft, weigert zijn zoon aan te [illegible]ven en bewaart een hardnekkig stilzwijgen.

— Dr. Roux heeft verklaard dat hij volstrekt geen bezwaar heeft tegen het aannemen van de ridderorde, hem verleend door keizer Wilhelm. 't Is zoo eenvoudig mogelijk, zeide hij tot een interviewer. De fransche Regeering heeft vroeger dr. Koch gedecoreerd wegens onderzoekingen, die niet alleen Duitschland, maar de heele geleerde wereld tot eer strekten. En hebben Löffler en Behring de fransche onderscheiding geweigerd? Toch is Behring een groot geleerde, de grootste misschien onder de wetenschappelijke mannen van onzen tijd.

Dat de duitsche Regeering nu mij decoreert, beteekent niets dan een uitwisseling van beleefdheidsbetuigingen. Behalve dat ik niet weet om welke reden ik dit huldebetoon zou weigeren, dat keizer Wilhelm mij bewijst, zou het ook kinderachtig van mij zijn, onze kanselarij moeilijkheden te berokkenen.

"Maar... Pasteur heeft toch dergelijke onderscheiding geweigerd?" zei de interviewer.

"Pasteur was Pasteur... Hij kon zekeren toon aannemen tegen den keizer van Duitschland: ik niet. En dan had Pasteur ongetwijfeld bijzondere redenen, die ik niet heb, herinneringen aan 1870..."

— Een curieus geval van slaapwandelen heeft zich voorgedaan te Tourcoing, in Frankrijk, onder de volgende omstandigheden:

Te vier uur in den ochtend werd een der inwoners, zekere Vandemeulenbrouck, uit den slaap gewekt door wanhopig geroep: "Help! help!" dat uit den grond scheen te komen. Inderdaad steeg het, zooals later bleek, op uit zijn put. Hij stond onmiddellijk op, en met eenige buren wist hij door middel van touwen en ladders den persoon, die in het water 13 meter diep, lag te spartelen, te redden. De opgehaalde bleek te zijn de voerman Jules B. Toen hij de opening van den put had bereikt, scheen hij uit een droom te ontwaken. De noodige zorgen werden aan hem besteed, met het gelukkig gevolg dat hij spoedig weder geheel was bijgekomen. Het eenige wat hij niet verklaren kon was, hoe hij bij Vandemeulenbrouck was gekomen en in diens put was afgedaald. Hij heeft dat alles slapend moeten doen en is pas wakker geworden toen hij in aanraking kwam met het koude water.

Duitschland. — Zooals door den kapitein der *Antwerpia* is geconstateerd moet de *Salier*'s morgens om 3 uur ongeveer vergaan zijn, door de branding op een klip geworpen en terstond verbrijzeld zijn. Kort voor de ramp klonk nog de misthoorn van het groote schip, weinige seconden later gingen alle lichten uit van het door kapitein Tausendfreund opgemerkte schip... de *Salier* was gezonken.

Talrijke familiën in Bremerhaven, Geestemünde en Lehe hebben een zeer treurige Kerstmis. De geheele bemanning toch was uit die streek. De *Berl. Lok. Anz.* haalt den volgenden brief aan:

"Men kan er zich geen begrip van maken, hoeveel jammer en opgewondenheid hier in Bremerhaven en eenige omliggende plaatsen heerschen. Overal ziet men treurige gezichten, overal tranen. Het agentschap der *Lloyd*, waar wij tegenover wonen, werd in den eersten tijd letterlijk bestormd, ieder wilde opheldering hebben. Zij keerden allen terug met dezelfde droevige gezichten, want tegen allen moesten de ambtenaren hetzelfde zeggen: "Niemand werd gered." Wij hebben gisteren den geheelen dag de beide jongste kinderen van kapitein Wempe bij ons gehad (zes en twee jaar oud); de arme kleinen waren bijna verhongerd, in hun huis dacht niemand er aan hun wat te eten te geven. Mevrouw Wempe was half krankzinnig van droefheid. Haar beide andere jongens van 14 en 12 jaar liggen in het ziekenhuis, zij hebben de mazelen."

"Zeer hard getroffen," vervolgt de brief, "is ook een oude heer, de directeur der Spaarbank te Bremerhaven. Zijn derde en laatste zoon is onder de verongelukten. De oudste was eerste officier op de *Elbe* en kwam daarmee om, zijn tweede was kapitein op een walvischboot die in het vorige jaar met man en muis verging — en nu heeft hij op de *Salier* zijn laatsten zoon verloren. De dokter op het verongelukte schip was ook de eenige zoon zijner moeder. Hij schijnt een voorgevoel gehad te hebben van het komend ongeluk, want den avond voor het vertrek was hij nog bij ons en zeide, dat het afscheid van zijn moeder hem zeer zwaar was gevallen: hij zou haar wel niet weer zien.

"Ook het toeval speelde weer een rol. Een gezin uit Osnabrück zou de reis doen met de *Salier*, maar moest aan land blijven, wijl de man ziek was. Daardoor werden allen gered. De menschen gaan nu met de *Pfalz*."

Engeland. — De gemeenteraad van Salford heeft een eigenaardig besluit genomen, dat ietwat aan de goede stad Kampen herinnert. In het oude raadhuis dier stad hangen vele levensgroote portretten, die zoo veel ruimte wegnamen, dat voor de vereeuwiging der nieuwe raadsheeren nauwelijks meer plaats was. Daarbij hadden de meeste portretten een dringende opfrissching noodig. Deze werd dan ook hun deel en tegelijk werd aan de daarmee belaste persoon opgedragen, "overal de onnoodige voeten, die toch geen belang hadden, weg te snijden." De stad verkreeg zoo een aardige galerij van bustes van haar groote mannen en te gelijk meer ruimte voor nieuwe portretten. — Er gaat toch niets boven practischen zin.

— De Engelsche socialisten verwachtten met eenig ongeduld de opening van het testament van William Morris: het scheen hun onmogelijk dat de man, die zich zoo hartstochtelijk toegewijd had getoond aan de "goede zaak", in zijn uiterste wilsbeschikking zijn geestverwanten vergeten zou. Welnu, ze zijn onbarmhartig teleurgesteld.

Het testament van hun ouden vriend is dat van een gewoon *bourgeois*, van een alledaagsch kapitalist. Morris laat anderhalf millioen na en de wijze, waarop hij er over beschikt toont den grootsten eerbied voor den persoonlijken eigendom. Hij laat al zijn goederen na aan zijn weduwe en kinderen, geeft aan de uitvoerders van zijn testament de nauwkeurigste wenken om de zaken van het huis Morris & Co. zoo goed mogelijk te regelen en beveelt hun als het voordeeligst aan de verandering der firma in een maatschappij op aandeelen. Zelfs zijn bibliotheek moet bij opbod verkocht worden. Kelmscot-House zal niet, zooals men gehoopt had, een socialistische inrichting worden.

In één woord, niets van de erfenis zal ten behoeve van openbaren dienst noch aan plannen voor gemeenschappelijk bezit worden aangewend. Van zijn anderhalf millioen heeft Morris geen shilling kunnen missen voor zijn oude makkers. Dezen verbergen hun verontwaardiging dan ook niet: zij hadden nooit kunnen gelooven, dat iemand die zoo luid het socialisme beleden heeft, in de practijk zulk een vijand zou blijken van gemeenschappelijk bezit.

— Door het Midden en Westelijk gedeelte van Engeland werd 17 Dec. des morgens om half-6 een aardschok gevoeld. Vooral in Wales, Lancashire en Lincoln was de schok hevig. Kinderen werden uit de wieg geworpen. De schok ging vergezeld van een onderaardsch gerommel. Er werd weinig schade aangericht, behalve te Hereford, waar de kathedraal en andere gebouwen werden beschadigd en eene vrouw overleed van schrik.

— Berichten uit Britsch-Indië melden, dat de pest, die te Bombay steeds toenemende is, nu ook is uitgebroken te Kurrachée. Wat den hongersnood betreft heeft Lord Hamilton, Minister voor Indië, aan den Londenschen Lord-Mayor, die eene inschrijving had willen openen, doen weten, dat hij liever heeft dat daarmede gewacht wordt, „tot men den toestand geheel overziet" en b. v. bekend is hoe de verwachte regen werken zal. Als de Minister zoo spreekt, heeft hij zeker nog eenige fondsen in voorraad.

Spanje. — De cubaansche separatisten kunnen niet langer ontkennen dat hun aanvoerder Antonio Maceo werkelijk dood is; maar nu beweren zij dat hij niet in een eerlijken strijd gesneuveld, maar verraderlijk uitgeleverd en vermoord is! Volgens de eene lezing zou zijn lijfarts dr Zertucha hem, om de op zijn hoofd gestelde 20,000 peseta's te verdienen, eenvoudig vergiftigd hebben; sommigen beweren zelfs dat hij er 50,000 peseta's voor ontvangen heeft. Volgens de andere zou de spaansche onderbevelhebber Ahumada hem, onder voorwendsel van een onderhandeling, in een valstrik gelokt hebben, zoodat Maceo met klein gevolg op de aangewezen plek verschijnende, niet den onderbevelhebber maar een troep spaansche soldaten vond, die zijn overgave eischten en bij weigering hem en al de zijnen doodden, met uitzondering alleen van dr Zertucha, die gevangen werd genomen. — Deze beweringen klinken al zeer onwaarschijnlijk, daar Maceo viel in eén gevecht onder commando van den spaanschen majoor Cirujeda, die daarvoor den openlijken dank der Koningin-Regentes ontvangen heeft met de belofte dat H. M. zich zal belasten met de zorg voor de opleiding van zijn oudsten zoon. Toch vinden de verhalen der separatisten bij de *jingoes* der Ver. Stat. van N.-Amerika een gretig oor, en zullen dezen in het Congres zelfs de Regeering uitnoodigen tot het instellen van een onderzoek. Dr. Zertucha-zelf verhaalde aan een correspondent van den *N.-Y. Herald* dat Maceo den 7n Dec. met een troep van 100 separatisten door een spaansche colonne van 500 man, welke hij aanvankelijk voor partijgenooten had aangezien, overvallen werd en voor de overmacht moest zwichten.

* * *

Omtrent Maceo's dood op Cuba verhaalt Dr. Zertucha nader dat het muiterhoofd in de bergen van Pinar del Rio een geregeld dorp gebouwd had, waar hij zijn mannen gedurende een volle maand gedrild had, alvorens het overschrijden der *trocha* of de versterkte linie der Spanjaarden te wagen. Den 3n. Dec. toen hij zelf met een paar onderbevelhebbers een verkenning deed, was hij de spaansche schildwacht zoo dicht genaderd, dat hij werd aangeroepen en zich ijlings door de vlucht moest redden. Den volgenden dag onthaalde hij zijn getrouwen op een maaltijd, waarbij op het verwachte wapengeluk dapper werd gedronken. Werkelijk slaagde Maceo er in, de spaansche colonne, die men aanvankelijk voor een bevriende bende had aangezien, nog tijdig met een halven cirkel in te sluiten, en reeds achtte hij zich van het succes verzekerd, toen hij door een kogel doodelijk getroffen werd en zijn Staf uiteenstoof, met uitzondering van Francisco Gómez en dr. Zertucha, die trachtten zijn lijk weg te voeren. Toen daarop ook Gómez viel, koos Zertucha het hazenpad, doch viel, gelijk men weet, later in handen van de Spanjaarden.

Rusland.—Bij de jongste ongeregeldheden onder de studenten te Moscou zijn 1114 studenten in hechtenis genomen en 662 "schuldig" bevonden. Het universitair gerechtshof verdeelde de schuldigen, na onderzoek van hun zaak, in drie klassen. Zij, die het ergst gezondigd hadden of reeds vroeger straf hadden ondergaan (ten getale van 26), mogen niet aan de universiteit te Moscou blijven, maar zij mogen zich een volgend semester bij een andere universiteit laten inschrijven. De studenten, die tweemaal aan oploopjes deelgenomen hebben (175), krijgen dezelfde straf. Die van de derde klasse (461) moeten ook vertrekken, maar mogen het volgende semester te Moscou hun studiën hervatten. Op verzoek van het universiteitsbestuur heeft de Minister van Onderwijs de straf voor de tweede en derde klasse veranderd in een waarschuwing, en de studenten, 636 in getal, op vrije voeten laten stellen.

Amerika.—Men herinnert zich den Amerikaanschen geleerde, dr. Garner, die naar Afrika ging, om de taal der apen te bestudeeren. Thans bezit hij een grooten aap, dien hij "Consul" heeft genoemd, van de familie der Gorilla's en waarop hij allerlei proeven neemt. Het dier, waarin de dokter zijn voorvader ziet, weet de genietingen eener welvoorziene tafel te schatten; hij rookt, zijn sigarette met groot genoegen, scheert zich, schelt zijn bediende enz. Nu heeft Garner, die met zijn tijd meegaat, hem ook het wielrijden geleerd. "Consul" toonde, dat hij, indien al niet van één afkomst met den mensch, de menschen toch kon naäpen. Hij is reeds zoover, dat

hij kleine tochten kan ondernemen, waarbij hij onafgebroken zijn bel laat weerklinken, minder, omdat hij bang is den voorbijgangers een ongeluk te doen, dan omdat hij zooveel pleizier heeft in den klank er van.

ADVERTENTIEN.

Voor de hooggewaardeerde deelneming, die wij van de bewoners van Curaçao en van die der andere eilanden onzer kolonie ondervonden bij het overlijden van Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten, in leven titulair Bisschop van Marciana en Apostolisch Vicaris van Curaçao, betuigen wij ook namens de Geestelijkheid onzen hartelijksten dank.

fr. J. A. VAN BAARS,
Administrator.

15 Januari 1897.

AVISO.

Gran Agencia Funeraria

Los infrascritos tienen el honor de participar al público en general, que han establecido en esta una Agencia Funeraria, la cual quedará abierta el lunes próximo 14 del corriente á las 7 p. m., y se comprometen en ofrecer de venta los siguientes :

Urnas de lujo, 1ª clase, estilo francés, forradas en paño fino, con pasamano y flecos, forma especial.
id. id. 1ª clase, estilo francés, forradas en paño fino, sin pasamanos y flecos, forma especial.
id. id. 1ª clase, estilo francés, color de carei forma especial.
id. id. 1ª clase, estilo francés, color de pino forma especial.
id. id. 1ª clase, estilo francés, color de carei, forma de pescado.
id. id. 1ª clase, estilo francés, forradas en paño fino, con pasamano y flecos, forma especial.
id. id. 1ª clase, estilo francés, forradas en paño fino, sin pasamano y flecos, forma especial.

Urnas de medio lujo, 2ª clase, estilo caraqueño, negras, forma especial.
id. id. 2ª clase, estilo caraqueño, imitación de caoba, forma especial.
id. id. 2ª clase, estilo caraqueño, forradas en pana y tussah negra, forma especial.

Urnas 3ª clase, estilo curazoleño, negras.
id. id. estilo curazoleño, forradas en pana y tussah negra.

Urnas 4ª clase, estilo curazoleño, forma antigua, con agarraderas de hierro.

Urnas para párvulos, diferentes tamaños, precios según tamaño.

COCHES FÚNEBRES

Coche fúnebre, 1ª clase, de lujo, con 2 caballos (pareja americana).
id. id. 2ª clase, de medio lujo, con dos caballos (pareja criolla).
id. id. 3ª clase, con 1 mula.
id. id. 4ª „ „ 1 mula.

Candelabros dorados, de lujo, de 20 velas de esperma, carpeta y sillas redondas, de lujo con flecos para alquiler.
id. dorados, de 1 vela de esperma, con sillas y carpeta.
id. de madera negra, de 1 vela de esperma, con sillas y carpeta, gratis.

Por más informes ocúrrase á la Agencia,

Curazao 12 de Diciembre 1896.

J. R. WELHOUS & Cª.

En la Agencia hay de venta un elegante surtido de todas clases de agarraderas y planchas de nicle para urnas.

Nota.—La Agencia estará abierta desde las 8 a. m. hasta 8 p. m. todos los días, con excepción de los domingos y días feriados.—Los empresarios invitan amistosamente al público venir á visitar la Agencia.

Sitio en Pietermaai al pié del cerro "Altena."

Botica Central DE LANNOY & Cº

CURAZAO—OTRABANDA

CALLE ANCHA Nº 160

TELÉFONO Nº. 107

En este nuevo establecimiento encontrarán nuestros favorecedores toda clase de drogas y sustancias medicinales de las más modernas; así también perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, agua de soda, etc. Trato fino y esmerado.

ATENCION

Jarabe Curativo de la Madre Seigel, A. J. White, Limited London
Cerveza blanca, marca Bass } embotelladas por M. R. Foster & Sons Limited. London.
" negra " Guiness }
Tabaco de Royal Cigar Manuf. "Insulinde" Arnhem.
Cerveza blanca Sparkling T. P. Griffin & Cº London.
" " Prime Lager Bier } St. Pauli Brauerei
" " Prime Pilsener Bier } Bremen.

Unico Agente en Curaçao,
CHERIE NAAR.
Otrabanda.

M. B. GORSIRA & Cº

—HEERENSTRAAT—

tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades,
Artículos de fantasía,
etc., etc., etc.,
MÁQUINAS DE COSER DE SINGER
LEGÍTIMAS.
PRECIOS DE REALIZACION.

LA SANGRE ES LA VIDA.

La ausencia de curpúsculos rojos, principio vivificador de la sangre, produce la enfermedad que se llama Anemia. Se nota en las caras y manos pálidas y labios sin sangre y es muy común en las mujeres. El enfermo siente debilidad ó flojez general, condición que predispone el cuerpo á todo género de enfermedades y que requiere un remedio de eficacia probada. La legítima

Emulsión de Scott

Marca de Fábrica.

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfitos de cal y de sosa parece adaptarse especialmente á la producción de los glóbulos rojos, siendo esa una de las propiedades que hacen del aceite de hígado de bacalao un agente terapéutico de tanto mérito y de aplicación tan constante en la Medicina. Los hipofosfitos son grandes tónicos y ayudan á la pronta recuperación de las fuerzas y de la vitalidad. La Emulsión de Scott es lo mejor para los niños. Con su uso se desarrollan fuertes y robustos. Es grata al paladar.

De venta en las Boticas. Cuidado con las falsificaciones é imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

J. H. M. Ellis.

ARTS,
Genees- Heel- en Verloskundige
is dagelijks te consulteeren van 8—9 's morgens en van 3—4 's namiddags
Voor minvermogenden van 7—8 s morgens.
FORT AMSTERDAM.
Telephoon Nº 107.

Wetenschappelijk bewezen als het beste van alle bekende Mond- en Tandreinigingsmiddelen.

Wie geregeld dagelijks mond en tanden met Odol reinigt, waarborgt zijne kiezen zeker voor holworden.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.
Libre de Explosión, Humo y Mal Olor.
— De Venta Por —
Las Ferreterías y Almacenes de Víveres.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1897	Caracas		Venezuela		Philadelphª		Caracas		Venezuela		Philadelphª	
Vertrekt van New York....	Jan.	6	Jan.	16	Jan.	27	Feb.	4	Feb.	13	Feb.	24
Komt aan te Curaçao	„	12	„	22	Feb.	3	„	10	„	19	Maart	3
Vertrekt van „	„	13	„	23	„	3	„	11	„	20	„	[illegible]
Komt aan te Pto. Cabello	„	14	„	24	„	4	„	12	„	21	„	4
Vertrekt van „	„	15	„	25	„	5	„	13	„	22	„	5
Komt aan te La Guayra..	„	16	„	26	„	6	„	14	„	23	„	6
Vertrekt van „ ..	„	19	„	29	„	9	„	[illegible]	„	26	„	9
Komt aan te Pto. Cabello	„	20	„	30	„	10	„	[illegible]	„	27	„	10
Vertrekt van „	„	20	„	30	„	10	„	18	„	27	„	10
Komt aan te Curaçao	„	21	„	31	„	11	„	19	„	28	„	11
Vertrekt van „	„	22	Feb.	1	„	11	„	19	Maart	1	„	11
Komt La Guayra aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	„	23	„	2	„	12	„	20	„	2	„	12
Komt aan te New-York....	„	29	„	8	„	18	„	26	„		„	18

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van Curaçao....	Jan.	13	Jan.	23	Feb.	3	Feb.	12	Feb.	20	Maart	3
Komt aan te Maracaibo....	„	14	„	24	„	4	„	13	„	21	„	4
Vertrekt van "	„	19	„	29	„	9	„	17	„	26	„	9
Komt aan te Curaçao......	„	20	„	30	„	10	„	18	„	27	„	10

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cie.,
Agenten.